

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Uitsluitend verzonden via internetconsultatie.nl

Datum : 23 maart 2023

Ref : 20230323/JF/NZ/sab

Betreft : stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageert de NEPROM op het wetsvoorstel “tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen.” Het voorstel tot wijziging van de Omgevingswet bestaat op hoofdlijnen uit twee onderdelen. Dit wetsvoorstel versnelt de wettelijke stikstofdoelstelling (omgevingswaarde) van 2035 naar 2030. Ook introduceert het wetsvoorstel een natuurvergunningplicht voor stikstof gerelateerde wijzigingen (o.a. intern salderen). Op die onderdelen zullen wij ingaan. Daarnaast besteden wij nog aandacht aan het leerstuk ‘passende beoordeling’.

Omgevingswaarde stikstofdepositie 2030

De NEPROM is positief over de aanscherping en versnelling van de omgevingswaarde van 2035 naar 2030. In onze brief van 30 januari heeft de NEPROM recent nog haar zorgen geuit over de volgorde van der dingen. Daarmee bedoelen wij, dat de woningbouw pas in een later stadium weer aan bod komt; nadat voortgang is geboekt met stikstofreductie en natuurverbetering. We zien echter ook bij dit voorstel dat de agenda’s van LNV en BZK nog niet synchroon lopen. De NEPROM waarschuwt daarom nogmaals voor de negatieve gevolgen van het stikstofdossier voor de woningbouwproductie. Initiatiefnemers merken de consequenties dagelijks in hun projecten. Zo zijn zij geconfronteerd met het voldongen feit dat in Noord-Brabant sinds kort geen natuurvergunningen meer worden verstrekt. Dit leidt ook bij andere provincies en gemeenten tot een afwachtende houding. Ook veel andere delen van Nederland zitten echt op slot. Tegen de tijd dat de sector zicht krijgt op verbetering, horen de afgesproken woningbouwdoelstellingen al behaald te zijn.

Een meer pragmatische aanpak en bemoeienis op projectniveau vanuit de Rijksoverheid zijn nodig om zaken vlot te trekken. Uit diverse onderzoeken van het EIB (recent van 7 februari 2023) blijkt dat de gevolgen van de stikstofproblematiek voor de woningbouwproductie stelselmatig worden onderschat door de Rijksoverheid. Men verkeert ten onrechte in de veronderstelling dat er slechts sprake is van vertraging van een beperkt aantal projecten. Dat beeld is onjuist en behoeft correctie. Het is belangrijk woningbouw meer prioriteit toe te kennen. Behalve dat stikstof vaak een definitieve showstopper blijkt, zorgen de vele onderzoeken en berekeningen bovendien voor veel extra kosten en vertraging. Wat daarbij niet helpt, is het

voornemen tot het invoeren van een vergunningplicht voor stikstof gerelateerde wijzigingen; in het tweede deel van de wet. Een wet die overigens op een integrale aanpak gestoeld zou moeten zijn. Die basis dreigt verloren te gaan door één onderwerp zo belangrijk te maken en bij Provincies te beleggen.

Vergunningplicht stikstof gerelateerde wijzigingen

Vergunningplichtig blijft/wordt:

- a) het realiseren van een project (...) dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura-2000 gebied, of.
- b) wijzigen (...) van een rechtmatige activiteit die depositie van stikstof kan veroorzaken op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied.

Dat gaat verder dan Europeesrechtelijke verplichtingen en is niet proportioneel. Er bestaat geen Europese verplichting een vergunning met deze reikwijdte in te voeren. Dit volgt uit het arrest van het Hof d.d. 10 november 2022 met kenmerk C-278/21. In dit geval waren namelijk enkel bepalend: 1) nationale wetgeving; 2) het feit dat de oorspronkelijke passende beoordeling van deze casus niet klopte en 3) het leerstuk cumulatie. De Memorie van Toelichting behoeft aanpassing op dit punt.

Bovendien leidt een extra vergunningplicht tot vertraging van projecten, o.a. door extra bezwaar- en beroepsprocedures waartoe deze vergunningplicht zal leiden.

Wij vinden dat de voorgestelde vergunningplicht te ver gaat en niet ingevoerd moet worden vanwege de sterk negatieve gevolgen voor het behalen van de gezamenlijke woningbouwdoelstellingen en de voortgang van maatschappelijk gewenste projecten.

Als de vergunningplicht wel ingevoerd wordt, pleiten wij ervoor dat de vergunning automatisch verleend wordt als het bevoegd gezag niet (tijdig) beslist op de aanvraag. Dat voorkomt dat de behandeling van vergunningaanvragen onnodig vertraagd wordt. Door capaciteitstekorten en problemen met de calculator worden besluiten nu te vaak verdaagd.

Inperking reikwijdte

Daarnaast dient -als de vergunningplicht er komt- de voorgestelde inperking van de reikwijdte van de vergunningplicht snel ingevoerd te worden, die in het Bal zal worden uitgewerkt. En wel de variant met een depositie-ondergrens en het specifiek uitzonderen van bepaalde categorieën activiteiten, bijvoorbeeld die in de bouw- en aanlegfase. In haar brief van 30 januari heeft de NEPROM voor de invoering van een drempelwaarde gepleit. Dat is nodig om de voortgang te borgen van de realisatie van de belangrijke opgaven waar we voor staan. Graag horen wij meer over de planning en de inhoud.

Passende beoordeling

Ten slotte introduceert dit wetsvoorstel de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de passende beoordeling, bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, of om bij algemene maatregel van bestuur gevallen aan te wijzen waarbij van een passende beoordeling kan worden afgezien. Wij zijn er een voorstander van de huidige werkwijze te vereenvoudigen en adviseren daarom dit aspect op korte termijn uit te werken; om onnodige onderzoeken en bijbehorende lasten te voorkomen. Wij verzoeken u daarom een doorblikje te geven en ons te informeren op welke termijn en hoe u hieraan invulling wenst te gaan geven.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u met deze achtergrondinformatie van dienst te zijn geweest en verzoeken u haar te betrekken bij het formuleren van de volgende versie van het wetsvoorstel. Wij zijn desgewenst bereid tot een nadere toelichting, indien u vragen of opmerkingen heeft over deze brief.

Met vriendelijke groet,

Jan Fokkema
directeur NEPROM